

V I Lenin

Notiser till frågan om uppgifterna för vår delegation i Haag

I frågan om bekämpandet av krigsfaran i samband med Haagkonferensen är jag av den meningen, att den största svårigheten ligger i att övervinna fördomen, att det skulle vara en enkel, klar och jämförelsevis lätt fråga.

»Vi kommer att svara på kriget med strejk eller revolution», brukar alla framstående reformistiska ledare säga arbetarklassen. Och mycket ofta tillfredsställer och lugnar dessa skenradikala fraser arbetarna, kooperatörerna och bönderna.

Den riktigaste metoden vore kanske att börja med den allra skarpaste vederläggning av en dylik uppfattning. Det måste klargöras, att endast ytterst dumma eller hopplöst lögnaktiga personer särskilt nu, kort efter kriget, kan påstå att ett dylikt svar på frågan om krigets bekämpande duger någonting till. Det måste klargöras, att det är precis lika omöjligt att »besvara» kriget med strejk, som det är att »svara» på kriget med en revolution i detta ords enklaste och bokstavigaste mening.

Man måste klargöra för folk den reala innebörden av, hur stort det hemlighetsfulla dunkel är, vari ett krig uppstår och hur hjälplös arbetarnas vanliga organisation är – även om den kallar sig revolutionär – gentemot ett verkligt annalkande krig.

Man måste ideligen helt konkret klargöra för folk, hur det förhöll sig under det senaste kriget och varför det inte kunde förhålla sig annorlunda.

Man måste i synnerhet klargöra betydelsen av den omständigheten, att »fosterlandsförsvaret» blir en oundviklig fråga, som det övervägande flertalet av de arbetande ovillkorligen kommer att besvara till förmån för sin bourgeoisie.

Därför – för det första klargörandet av frågan om »fosterlandsförsvaret», för det andra i samband därmed klargörandet av frågan om »defaitismen» och till sist klargörandet av den enda möjliga metoden att bekämpa kriget, nämligen upprätthållandet och skapandet av en illegal organisation för ett *varaktigt* arbete mot kriget av alla i kriget deltagande revolutionärer – allt detta måste ställas i förgrunden.

Bojkott mot kriget är en dum fras. Kommunisterna måste gå med i vartenda reaktionärt krig.

Det vore önskvärt att med exempel – t. ex. ur den tyska förkrigs litteraturen och i synnerhet med exempel från Basalkongressen år 1912 särskilt konkret påvisa, att ett teoretiskt erkännande att kriget är brottsligt, att kriget är otillåtligt för en socialist o. s. v. visar sig vara tomt prat, emedan en sådan frågeställning fullständigt saknar konkret innehåll. Vi ger inte massorna någon som helst verkligt levande föreställning om hur ett krig kan nalkas och nalkas. Tvärtom, i sina jätteupplagor döljer den härskande pressen dagligen denna fråga och sprider sådana lögnar om den, att den svaga socialistiska pressen står fullkomligt maktlös där- emot, så mycket mer som den även i fredstider företräder fullständigt oriktiga uppfattningar på denna punkt. Den kommunistiska pressen i de flesta länder kommer säkerligen också att blamera sig.

Jag anser att våra delegerade på kooperatörernas och fackföreningarnas internationella kongress borde fördela uppgifterna sig emellan och med den mest detaljerade utförlighet analysera alla de sofismer, varmed man i dag rättfärdigar kriget.

Det är möjligt, att det förnämsta medlet att vinna massorna för kriget just är de sofismer, som den borgerliga pressen opererar med, och att den viktigaste omständigheten, som ger förklaringen till vår hjälplöshet gentemot kriget ligger däri, att vi antingen inte på förhand

analyserar dessa sofismer eller ännu oftare avfärdar dem med den billiga, skrytsamma och fullkomligt innehållslösa frasen, att vi inte tillåter kriget, att vi fullkomligt inser krigets brottsliga karaktär o. s. v. i samma anda som Baselmanifestets år 1912.

Om vi på Haagkonferensen kommer att ha några deltagare, som är i stånd att på ett eller annat språk hålla ett tal mot kriget, så är det enligt min mening allra viktigast att vederlägga den föreställningen, att de närvarande skulle vara motståndare till kriget, att de skulle förstå hur kriget kan och måste överrumpla dem i det mest oväntade ögonblick, att de aldrig så litet skulle erkänna kampen som medel mot kriget, att de aldrig så litet vore i stånd att i kampen mot kriget slå in på en väg, som är förnuftig och leder till målet.

I anslutning till krigets föga avlägsna erfarenhet måste vi klargöra, vilken mängd av teoretiska och livsviktiga frågor, som dyker upp dagen efter en krigsförklaring och berövar den väldiga majoriteten av de till krigstjänst inkallade varje möjlighet att behandla dessa frågor med någorlunda klart huvud och med någorlunda samvetsgrann fördomsfrihet.

Jag tror, att denna fråga måste klargöras utomordentligt utförligt, och den bör klargöras på två sätt:

För det första genom att skildra och analysera, hur det gick till under det föregående kriget och upplysa alla närvarande om, att de inte vet detta eller endast låtsas veta det men i själva verket blundar för det, som är frågans egentliga kärnpunkt, utan vilken kännedom det inte ens kan bli tal om någon slags kamp mot kriget. I denna punkt bör man, anser jag, göra en analys av alla de schatteringar, alla meningar, vilka då med anledning av kriget uppstod bland de ryska socialisterna. Man måste leda i bevis, att dessa schatteringar inte uppstod av en tillfällighet, utan att de alstrades av det moderna krigets väsen överhuvud taget. Man måste leda i bevis, att det icke kan bli tal om att förbereda sig på kriget eller att ens ta en medveten ställning till det utan en analys av dessa uppfattningar och utan ett klargörande av hur de oundvikligen uppstår och hur de har en avgörande betydelse för frågan om krigets bekämpande.

För det andra måste man ta exempel av de nuvarande konflikterna, även de mest obetydliga, och med ledning av dessa exempel klargöra, hur kriget vilken dag som helst kan bryta ut på grund av Englands och Frankrikes strid beträffande någon detaljfråga i fördraget med Turkiet eller mellan USA och Japan på grund av någon obetydlig differens i vilken Stilla havs-fråga som helst eller mellan några andra stormakter på grund av koloniala stridigheter eller på grund av stridigheter ifråga om deras tull- eller handelspolitik i allmänhet o. s. v., o. s. v. Jag anser att om det blir det ringaste tvivel ifråga om möjligheten att i Haag fullkomligt obehindrat hålla ett tal mot kriget, så bör man tänka ut en list för att kunna få säga åtminstone det viktigaste och sedan publicera det, som man inte hunnit få säga, i en broschyr. Man bör förbereda sig på, att ordföranden avbryter talet.

Förutom talare, som är i stånd och skyldiga att hålla tal mot kriget i allmänhet, d. v. s. att framhålla alla huvudargument och alla förutsättningar för kampen mot kriget, bör man, enligt min mening, för samma ändamål i delegationen upptaga även andra personer, som behärskar alla de tre viktigaste främmande språken och vilka skulle ägna sig åt att samtala med delegaterna och klargöra i vilken mån dessa förstått huvudargumenten och i vilken mån det är nödvändigt att framföra de eller de argumenten eller att anföra exempel.

Kanhända blir enbart anförandet av faktiska exempel från det senaste kriget i stånd att utöva en allvarlig verkan i en rad frågor. I en rad andra frågor kan måhända blotta klargörandet av de nuvarande konflikterna mellan staterna och deras sammanhang med en möjlig väpnad sammanstötning utöva en allvarlig verkan.

Ifråga om kampen mot kriget erinrar jag mig, att det finnes en hel rad uttalanden av våra kommunistiska deputerade både i parlamenten och i tal utanför departementen, uttalanden av

ett sådant slag, som innehåller ohyggligt oriktiga och ohyggligt lättsinniga saker ifråga om krigets bekämpande. Jag tror, att man måste uppträda med största bestämdhet mot sådana uttalanden, särskilt om de gjorts efter kriget och hänsynslöst angiva namnet på varje dylik talare. Man kan, särskilt där så är lämpligt, mildra sitt omdöme om en sådan talare så mycket man vill, men inte ett enda sådant fall får förtigas, ty ett lättsinnigt förhållande till denna fråga är ett ont, som övergår allt annat och som man absolut inte får ha overseende med.

Det finns en hel mängd oförlåtligt dumma och lättsinniga beslut av arbetarkonferenser.

Allt detta och liknande material måste genast samlas, ämnets alla delar i minsta detalj, ävensom hela »strategin» på konferensen måste grundligt diskuteras.

I en sådan fråga är inte endast ett fel utan även en väsentlig ofullständighet från vår sida otillåtna.

4 december 1922.

Publicerat ffg i *Pravda* nr 96, 26 april 1924